

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ

БЕЛИЯТ КОН

chitanka.info

До стария мост, който свързва селото с Равна поляна, се беше наместил дядо Иван Ябанджията с електрическата си смукалница. Силната помпа, проточила надолу като хобот на слон една каучукова тръба, смучеше три мотики вода от реката и блъскаше шоколадената водна струя към вадата. А вадата пресичаше Равна поляна, където блещукаха богородички и жълт равнец, виеше се като дълго въже и навлизаше надясно в народната градина. Жени, забрадени с бели ръченици, наведени над лехите, нежно тешеха с малки копачки рохкавата пръст, пееха песни, скубеха плевелите и загърляха зеленчуковите стръкове. Мъже със запретнати крачоли засичаха вадите с мотики и поливаха по три лехи наведнъж. Дядо Иван думаше на децата, които го бяха начоколили и гледаха с широко отворени очи смукалницата:

— Питате ме защо не спирам мотора да си почине. Моторът си е мотор, не е кон да се умори. А знаете ли колко са на брой моите жадни дечица?

— Не знаем. Ти ще кажеш.

— Един милион! Всичките коренчета в градината са мои, защото аз ги поя с водичка. Когато слънцето напече силно, те почват да писукат като пиленца от жажда. Само аз чувам гласчетата им. Коренчетата са мои, а плодовете, виж, там не споря, те са общи, на всички кооператори. Хайде сега заобиколете вадата и ако някъде водата е пробила насипа, съобщете ми по безжичния телефон.

Момчетата на драго сърце тичаха по меката трева на поляната, газеха равнеца и щом забележеха нещо нередно, почваха да викат:

— Дядо Иване, а бе тичай бе! Водата се отбила!

Ябанджията грабваше мотиката, с два-три удара поправяше насипа и казваше на вадичката:

— Хайде сега носи много здраве на моите коренчета! И няма да се отбиваш по поляната, защото дядо Иван бие.

Покрай вадата, където тревата беше най-сочна, пасяха конете на градинарите. Всяка вечер цял керван от каруци, натоварени с чушки, домати, зелки, краставици и патладжани, потегляше към гарата. Там нареждаха пресните плодове в щайги и ги изпращаха някъде. Най-напред вървеше дядовата Иванова каруца, теглена от белия кон, който нямаше равен на себе си в бързината. Птичка, която лети, можеш да хванеш с него, стрела можеш да превариш. Докарал го беше

Милковият баща от равната добруджанска земя през оная година, когато се прибраха преселниците от Меджидие. Равна поляна беше тясна за буйния кон и той неспокойно се мятеше от Бели бряг до трънената ограда на зеленчуците като мряна в мрежа. Милко Добруджанчето го следеше и трепереше от желание да се метне на гърба му поне веднъж, но дядо Иван не даваше и дума да става.

— Конете трябва хубаво да си починат, защото снопи ще взят.

През един горещ ден след жътва Ябанджията повика момчетата, които се комлеха на пясъка, и рече:

— Обадиha ми, че на пладницето между кръстците имало трева до пояс, с меки цветове като котенца. Тя се казва писи. Искате ли да напасете конете там? Ще ги яхнете и право на пладницето. Но ще ми ги върнете, щом остане една копраля до залез-слънце. Инак да не ми казват дядо Иван, ако ви погледна.

Децата онемяха от радост. Такова щастие те не очакваха. Бързо нахлуха конопените си гащурки и се втурнаха към конете.

— Белият е мой! — изкрещя Милко, превари другарите си, метна се върху слисаното животно, което не очакваше такъв ездач, и залепна отгоре му.

— Карайте нагоре през Голушница. Ако ударите покрай реката, до довечера няма да стигнете.

Седем гологлави конници с мокри, изрусели глави и светнали очи препуснаха нагоре. Остана само най-малкото, за което нямаше кон, с пръстче в уста.

Дядо Иван посегна да го помилва по главичката:

— Ти ще ми бъдеш дружинка. Двамата ще караме мотора и ще залеем цялата градина. Всичката вода на реката ще изсмучем, докато рибите останат на сухо. Брей, че прежурия, голям дъжд ще се излее днес.

Горе на пладницето момчетата два часа време пасоха конете, без да слязат от гърбовете им. Но като ожъдняха, наскочаха и тръгнаха да търсят кладенчето, което бликаше под един камък и ромолеше под големия бряст. Момчетата се напиха с ледена вода, направиха си мъничка воденичка от житни сламки и коленичили над бистрия ручей, унесени в играта, не забелязаха кога потъмня небето и затрещяха гръмотевиците. В туй време конете бяха слезли край реката и потънали сред върбичките.

— Конете ги няма! — скочи Добруджанчето и почна да оглежда околността. Никъде не се виждаха хубавите коне.

— Къде са конете?

— Довечера ще ни отрежат главите, ако се върнем без тях — проплака Петко Зайчето.

— Не се бой, ще ги намерим — успокои го Милко и почна да се катери по дънера на високия бряст, който се беше надвесил над кладенчето. От горния клон Добруджанчето забеляза остри конски уши, които мърдаха сред върбалака.

— Там са! — извика то. — Виждам ушите им!... Ау, страшен дъжд се излива в планината. Птиците бягат с писък пред облаците — и се свлече по грапавия дънер.

Децата се втурнаха към реката.

— Какво ще правим сега? — запита Зайчето.

— Нищо. Ще чакаме, докато мине бурята. Тогава ще се върнем.

Бурята връхлетя с гороломен рев. Огъна до земята високите дървета. Почна да ги бъхти с две ръце по главите и да кърши клоните им. Стихиен дъжд рукна и потопа земята. Пороища задавиха реката. Децата се сгушиха на купчина до брега и затрепераха от страх и студ. Ледени капки полазиха по гърбовете им. Когато сприята премина и дъждът се укроти, едно от конярчетата се обади:

— Сега нашите майки седят на сухо под стария мост, тихо си приказват, а ние тук сме като мокри кокошки.

Тъмният облак отиде към царевиците на Бреговица, дъждовните капки оредяха.

Зайчето проточи шия и се усмихна:

— Чувате ли, нещо бучи, сякаш пристига влак, чувате ли, или не чувате?

— Какъв ти влак, Зайко, реката иде!

— Гледайте, гледайте каква стена се е надигнала! — закрещя едно от момчетата и прехапа устните си.

И наистина речната вода пристигаше с грохот, свлечена от планината, и бучеше. Тя заливаше всичко напреде си, поглъщаше кръстците покрай брега, купите в ниските ливади, давеше малките дръвчета и напредваше с дяволско тържество.

Децата я гледаха втренчени.

— Майка ми! — изкрещя изведнъж Милко Добруджанчето, озърна се ужасен, бързо съобрази нещо и хукна към белия кон. Метна се отгоре му, хвана го за гривата, приведе се напред и се понесе надолу към Равна поляна. Изгуби се като птица от очите на другарчетата си.

— Аз ще я надбягам. Докато тя лъкатуши през ливадето, аз ще мина направо и ще я преваря. Бързо, мило конче! — викаше малкият конник и сърцето му биеше до пукване.

Силният кон, който беше усетил нещастieto, бягаше като крилат, нозете му къртеха калната земя. Прехвърляше, събаряше се в долчините. Долу в полето дъждът още ръмеше: тих и кротък. Всичките градинари седяха под стария дървен мост на сухичко и никому не минаваше през ума, че смъртта е между тях и ги бележи по челата като обречени агнета.

Изневиделица белият кон премина с грозен тропот по моста над главите им. Хлътналите греди изпрацяха, подпорите се залюляха. Конят спря отвъд. Целият затрепери, потънал в пот, и тежко задиша. Ябанджията подаде главата си изпод моста, да види какво има, и почна да се чеше по врата.

— Бягайте! — извика с лудешки глас Милко. — Реката... страшна... иде!

Градинарите презглава наизскачаха от дълбоката преизподня изпод моста, погледнаха нагоре и видяха водната стена, която вече беше погълнала слънчогледите и ниското равнище.

Онемели, те наблюдаваха как само след един миг тъмната водна стена пристигна, напълни цялото речно корито, мостът изпраця и докато рече: „Не, не искам, аз тук съм поставен да свързвам селото с плодната поляна!“ — водата го откърти от основите и понесе надолу.

С обезумели очи дядо Иван Ябанджията потърси Милка, затече се към него и викна със задавен глас:

— Милко, чедо, спасител наш, дай да те целуна по челото!
И го сграбчи.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.